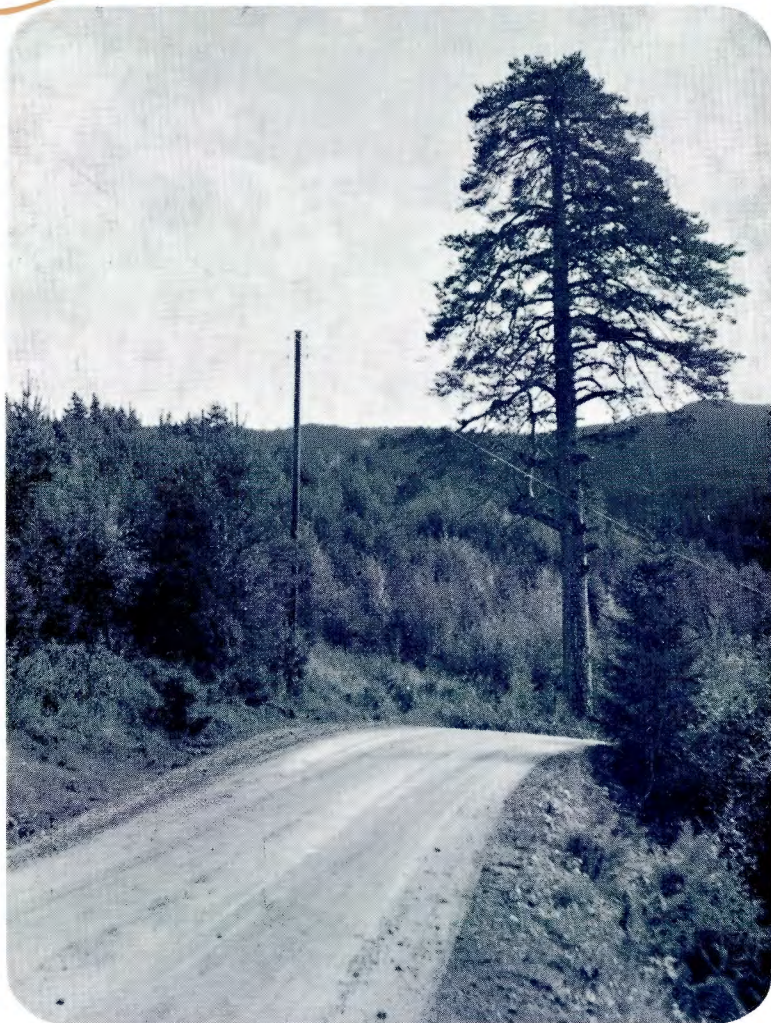


Ranheims-

NYTT



For full kraft -

DESEMBER 1971

NR. 4 - 16. ÅRGANG



Gledelig Jul!

Julen og et nytt år står for døren. Vi stopper opp et øyeblikk i dagens strev og tenker på hva året gav og hva det nye året mon vil bringe.

1971 ble et merkeår i Ranheims historie. Ved halvårsskiftet var samenslutningen av vår bedrift med Nordenfjelske Treforedling en realitet. En 87 år lang epoke som selvstendig firma ble dermed avsluttet og en ny tok sin begynnelse. Vi tror at den forening som har funnet sted vil gi bedriften et godt grunnlag for videre utvikling. Treforedlingsbransjen befinner seg midt oppe i en strukturomvandling som dessverre i mange tilfeller finner sted på en smertefull måte. Vi ser det som en stor fordel at denne sak for Ranheims vedkommende er tatt opp og løst på et tidlig tidspunkt før noen uheldig utvikling har funnet sted.

1971 var et vanskelig år og dessverre på ingen måte noe rekordår. Lavkonjunktoren, uro på valutamarkedet og stigende omkostninger og avgifter er medvirkende årsaker til at året vil gå ut med langt fra tilfredsstillende resultater hverken produksjonsmessig eller i økonomisk henseende. De økonomiske spåmenn gir oss intet håp om bedring før muligens ved slutten av 1972.

Men året hadde også sine lyspunkter. Vi har fått nye kort på hånden. Først og fremst må nevnes bølgepappfabrikken som utvikler seg tilfredsstillende, PM VI som er utvidet og forbedret, og fremskritt på miljøvernsektoren i form av bedre vannrensing både fra cellulose- og papirfabrikk. Den mest betydningsfulle nyskapning er kanskje de nye samarbeidsformer som er i emning for å bedre trivsel og effektivitet på arbeidsplassen. Dette samarbeid vil kunne frigjøre initiativ og krefter som vil komme godt med i den rivende utvikling vi er opp i og den hårde konkurranse vi er utsatt for.

På bedriftens vegne takker jeg alle medarbeidere for det gamle år og ønsker hver enkelt en

GLEDELIG JUL OG ET GODT NYTT ÅR!

Fredrik Kier





Bedriftsavis for **A/S RANHEIM PAPIRFABRIK** **RANHEIM**

Innhold:

	Side
Gledelig jul – Fr. Kiær	
Gud tar bolig iblant oss.	1
Av R.P.s historie	3
Protokoll	5
Åpent samarbeid	9
Skal det være en for- friskning?	10
Ranheim Musikkforening	11
Opplæring	12
Organisasjonsendringer .	14
Velkommen	16
Vernearbeidet	17
Ny bedriftslege	19
Tomte- og boligspørsmål	20
70 år	21
Dampskip på Jonsvatnet	25
Bedriftsidrett	26
Arbeid – Fritid	28
Ranheims-revyer	29



Omslagsbildet:

Storfurua ved Øvre Jervan
Inneholder ca. 3,5 m³, sier
Almås.



Redaksjonskomiteen:

Fr. Kiær
E. Ahlberg
T. Barstad
K. Hilmarsen
A. Wæraas
A. Møller

Redaktør:

B. Moksnes

Gud tar bolig blant oss

Blasfemi! lød noen kommentarer til et bilde som fremstilte Jesus som vanlig trafikant i menneskemylderet på Karl Johan. Vel —. Tanken er i alle fall ikke blasfemisk, men vanskelig å fastholde.

Når vi lytter til julens budskap om ham som ble sendt til jord, blir alt så fjernt. Et dengang og der. Og nesten all kunstnerisk fremstilling — og den er rikholdig — underbygger det fjerne i tid og rom, østerlandske forhold i en fjern fortid. De forsøk som er gjort på å stille begivenheten inn i nære og kjente forhold, vil lett virke søkt og upassende.

Og dog —. Bibelen strever med å sette det som skjedde inn i den virkelighet som er vår: Gud gikk inn i vår verden. Ikke bare inn i katedraler og vakre gudshus. Han er å finne blant vanlige hverdagsmennsker på arbeidsplassene, på våre gater og veier, i våre hjem. Over alt hvor mennesker oppholder seg og ferdes, er han på plass.

Den stadige diskusjon om vår julefeiring avspeiler noe av vårt dilemma. Julen er blitt tømt for aktuelt innhold. I lengden kan man også gå trett av å feire geburtsdag — særlig når jubilaranten er borte. Det er betegnende for vår situasjon når det moderne menneske er blitt karakterisert som «mennesket fylt av Guds fravær».

Skulle denne situasjon være vår, har vi hørt feil når vi lyttet til julens budskap. Det sier virkelig at Gud har tatt bolig blant oss. Han er blitt en av oss. Han er nær, nær for å solidarisere seg med dagens mennesker i nød. Og nød er ikke blitt noe fremmedord blant oss enda. Den kan skifte drakt. Men problemer, vansker, ulykkelighet osv. er like virkelig i dag som noensinne.

Det som er skjedd, er at vi har fått en å tale med om alle disse ting. En som ikke går trett av å høre på oss, og som ikke står fast i noe av det vi måtte legge frem for ham. Han er Gud.

Men han legger nye mål på tingene: Vår egentlige nød er at det fortrolige forhold til Gud er borte. Vi er under feil styring og havner stadig i nye problemer og sorger. Det han derfor kom for, var å vinne oss tilbake for Gud og få lagt ledelsen av vårt liv der den skal ligge, i Guds hender. Og dette er noe som kan skje med travle hverdagsmennesker som gjør seg umak med å lytte til hans ord og taler ut med ham om sine problemer og er villig til å slippe ham til i sitt liv.

Så vil jeg ønske dere alle en riktig god jul.

Hilsen

Per Kne



Av Ranheim Papirfabriks historie

(Forts. fra nr. 3 1971)

I mellomtiden var det hendt store ting på den utenlandske front: England forlot gullet 21. september 1931! Det ligger utenfor vår ramme å skildre den kaotiske forvirring dette forårsaket i de fleste land, også hos oss. Vi skal bare notere at for vårt vedkommende kunne kursen på pund være nede i 15—16 kroner. Den innstilte seg etter et par uker på 17.35.

For papirfabrikkene ble ved denne tid ordretilgangen adskillig bedre — på basis av fri pundvaluta uten kursgaranti.

Men atter grep England inn. Ved valgene i oktober spilte tollspørsmålene en stor rolle. Og valutfallet ble en seier for toll-linjen, med den følge at papirtollen igjen ble innført fra 18. november, og man nøyde seg ikke med de små 16.7 % opphevet i mai, — regjeringen fikk fullmakt til å gå til 100 % toll av verdien, bl. a. for pakkpapi. Denne fullmakt ble ikke helt utnyttet, tollene ble fastlagt på 50 %. Loven var gitt for 6 måneder. Men den hadde bevirket at alt salg av kraftpapi til England stanset. Ranheim hadde dog engelske ordres til henimot årets utgang.

På de andre markeder, mest de kontinentale, var det også vanskeligheter, bl. a. ved restriksjoner av forskjellig art, f. eks. i Frankrike, hvor den effektive toll på kraftpapi var 70—80 % av cif.-verdien. Salget av sementsekkpapi til Tyskland ble sterkt redusert, delvis på grunn av importrestriksjoner også der, og delvis fordi byggevirksomheten lå nede.

Den lange arbeidsstansen ga seg selvfølgelig utslag i tilsvarende nedgang i produksjonen på Ranheim. Den gikk ned til 6013 tonn pakket papi, svarende til fabrikkens kapasitet. Men produksjonsprisen gikk en del opp, fra kr. 270,00 til kr. 292,00 pr. tonn. Man kan vel si at det var lønnskonfliktens direkte følge, økte renteutgifter svarende til kr. 23,40 pr. tonn, som var hovedårsaken til økningen i produksjonsprisen. Foruten nedslag i arbeidernes lønninger ble det nedslag

i alle andre lønnsposter, direksjon, funksjonærer og formenn.

I sine finanser hadde Ranheim spent buen for høyt, og for å bruke årsberetningens ord: «Som følge av de store tap, som arbeidsstansen direkte og indirekte medførte, har selskapet vært nødt til å henvende seg til sine bankforbindelser for å erholde de nødvendige midler til dekning av årets avdrag på obligasjonslån samt til dekning av en del av utgiftene under arbeidsstansen.»

De finansielle operasjoner som ble satt i verk var følgende: Den driftskreditt — kalt trasseringskreditt — som Ranheim hadde hos Den Norske Kreditbank, ble av banken sammen med Hambros Bank øket. Det var et beløp på ca. 150.000,— det gjaldt til avdrag på obligasjonslånene, og det ble skaffet i april mot sikkerhet i en pantobligasjon på kr. 130.000,— etter Kreditbankens tidligere pant på kr. 1.850.000,—.

Men det var bare en frist man der ved fikk. I september, etter at fabrikkene var satt i gang igjen og man kunne ha mere oversikt over fremtiden, ble finansene tatt opp til drøfting i direksjonen med den konklusjon at man anmodet Kreditbanken om for det første å besørge innfridd kr. 150.000,— til avdrag på obligasjonslånene pr. 31. oktober. Videre å øke trasseringskreditten fra de ovennevnte kr. 150.000,— til kr. 350.000,—.

Aksjonen fikk det resultat at Kreditbanken innrømmet et lån på kr. 200.000,— mot sikkerhet i pantobligasjon på dette beløp med pant i alle eiendommer i Strinda. Det var ikke annet enn et pusterom man fikk igjen ved denne operasjon. Mere penger måtte investeres, men det fikk bli kommende års sak. Det bør nevnes at i et direksjonsmøte i april fant man det «særdeles ønskelig å oppta et nytt obligasjonslån på minimum 2.500.000 kroner, og disponenten ble anmodet om å undersøke muligheten av å erverve de gjenstående større poster av obligasjonslånet av 1920.» — Men saken kan ikke ses å ha blitt forfulgt videre, undersøkelsen må ha gitt negativt resultat.

Hvilket resultat kunne man så vente seg av dette året?. Mere bestemt uttrykt: Hvor stort ville underskuddet bli? Det foreløpige regnskap som ble fremlagt viste et driftsunderskudd på ca. kr. 260.000,—. Etter noen justeringer av enkeltpostene ble regnskapet avsluttet med et underskudd fiksert til kr. 287.000,—, eller omtrent det tap som det direkte tap ved arbeidsstansen hadde vært beregnet til, kr. 300.000,—.

1932

For den norske papirindustri ble 1932 et beveget år. Prisfallet fra 1931 fortsatte i 1932 i gullvaluta-landene, som herved fikk en ekstra påkjenning og i mange tilfelle måtte forhøye sine tollsatser, også for papir. Takket være kronens relativt høye innenlandske kjøpekraft holdt papireksporten seg godt oppe for papirprisene, unntatt for kraftpapir, og man oppnådde samme priser i kroner som i 1931. Men det gikk ikke en måned uten at det kom meddelelser om nye stengsler og skranker for papireksporten. Særlig var det merkbart på det engelske marked, hvor 50 %-tolen ble opprettholdt årets første 5 måneder. Så ble det 20 % et par måneder, og til slutt en stabilisering på 25 % verditoll. Den kom til å stå et års tid.

I ly av denne tollbeskyttelse hadde England selv bygd kraftpapirfabriker på basis av uhørt billig svensk og finsk kraftcellulose som råstoff i et omfang så at Englands eget behov

for uglittet kraftpapir ble tilfredsstilt. Selv Ranheims egen agent for U.K., Mr. Mutimer av firmaet Davies & Royle, var blitt merkbart nervøs over de vanskeligheter som tollsituasjonen medførte for avsetningen av Ranheims papir, og han tok opp planer om å bygge papirfabrikk i England. Ranheims direksjon fant dog at dette «som forholdene lå an meget vanskelig kunne kombineres med Ranheims interesser.» — «Our mutual friend Jack (Mutimer) is persistent on his building plans.» Planen ble ikke absolutt avvist fra Ranheims side for bestandig, den skulle opptas igjen til overveielse når resultatene av underhandlingene med England om kraftpapirimporten var avsluttet. Det bør kanskje krediteres Mr. Mutimers konto at han — så vidt det kan ses — alltid opptrådte åpent overfor Ranheim.

Markedsforholdene for kraftpapir ble imidlertid utholdelige, — vi kan godt bruke det uttrykk. Og vi kan vel også betegne det som at det var en *redning* som kom i form av at det arbeid som papirindustriens menn i Skandinavia hadde vært sterkt opp tatt med — samarbeid mellom Nordens kraftpapirfabrikker, ble bragt til en lykkelig avslutning ved dannelsen av foreningen, kartellet *Scan-kraft* i midten av november 1932. I dette arbeid hadde direktør Kiær vært av de mest aktive og effektive.

(Forts.)

Fra og med dette nummer tiltrer Audun Møller som fast medlem av redaksjonskomiteen. Møller har som dere vet vært en av de sikreste bidragsytere til Ranheims-Nytt.

Vi ønsker ham velkommen!

Protokoll fra møte i bedriftsutvalget

Bedriftsutvalget ved A/S Ranheim Papirfabrik holdt møte 14. oktober 1971 i konferanserommet i mekanisk verksted fra kl. 18.00.

Til stede: Fredrik Kiær, Erling Dyblie, Kjell Hilmarsen, Øistein Saksvik, Gunnar Borhaug, Peder Myhre, Egil Gipling, Aud Eidem, Arnfinn Knudsen, Aksel Berge, Jo Stein Hongslo, Svein Mosand.

Forfall: Alf Efschén, Audun Møller.

Dagsorden:

- 1) Orienterende meddelelser fra bedriftsledelsen.
- 2) Samarbeidsforhold.
- 3) Automater/drikkefontener.
- 4) Fraværsproblemet.
- 5) Eventuelt.

Formann i bedriftsutvalget, Kjell Hilmarsen, åpnet møtet med å ønske overingeniør G. Borhaug og overingeniør Ø. Saksvik velkommen som nye medlemmer.

- 1) *Orienterende meddelelse fra bedriftsledelsen.*

Direktør Kiær ga først en fyldig oversikt over markedssituasjonen generelt. Konjunktursvingninger i negativ retning har dessverre også innvirkning på våre markeder. Daglig hører vi om konkurser og bedrifter som nedlegges p.g.a. de stadig økende produksjonsomkostninger som de enkelte bedrifter blir pålagt. Selv om konjunktursvingningene får virkning noe senere her i Norge, er det helt klart at vi nå er inne i et meget hardt klima. Kiær pekte på at dette er ting vi her på Ranheim ikke kan rå med, og at vi får håpe at prognosen som sier at det gjøres regning med en lysning i slutten av 1972 vil slå til.

Imidlertid var Kiær mer opptatt av hva hver enkelt her på Ranheim kunne gjøre for å sikre sin arbeidsplass. For celluloseproduksjonens vedkommende ligger nå alt teknisk til rette for å klare topp-produksjon, dvs. 72 kok pr. uke. Dette resultat er ennå ikke nådd til tross for at det vil bli gitt ekstra produksjonspremie for de tre siste kokene.

Differansen mellom cellulose og papirets salgspris gir svært lite til dekning av produksjonsomkostningene, og de mange stopptider, svinn og kvalitetsvariasjoner med etterfølgende reklamasjoner gir grunn til bekymring. Stopptiden på PM6 ble spesielt nevnt, idet maskinen hittil i år har hatt en stopptid på ca. 15 % mot

4—6 % på samme tid i 1970.

Bølgepappfabrikken er fremdeles under oppbygging, idet man stadig har behov for mer plass.

Kiær kom så inn på de samarbeidsgrupper som nå er dannet i forbindelse med sammenslåingen av Nordenfjelske Treforedling A/S og A/S Ranheim Papirfabrik, og det legges ikke skjul på at det her stilles store forventninger til disse.

Man er nå i ferd med å utrede fordelene ved det nye fellesskap, og det er dannet en hovedkomité som skal vurdere den fremtidige industripolitikk for Ranheims vedkommende. I den forbindelse vil det bli lagt stor vekt på omfattende markedsundersøkelser. Utredningen skal blant annet tjene som grunnlag for projekteringen av den nye cellulosefabrikk.

Til slutt ga Kiær en oversikt over markedssituasjonen for kraftpapir, og kunne meddele at det i lengere tid har vært treg avsetning. Dempet forbruk, igangsetting av ny produksjonskapasitet er medvirkende årsaker, og den urolige valutasituasjonen har ikke gjort markedssituasjonen bedre. I motsetning til andre skandinaviske bedrifter har vi imidlertid unngått stopp p.g.a. ordremangel, og en vesentlig årsak til dette ligger nok i våre større muligheter til etterbehandling og at vi dermed har flere avsetningsmuligheter for vår produksjon.

I sin redegjørelse kunne overing. Borhaug meddele at det nå kunne registreres en lysning m. h. t. bedre oppløsningsmuligheter og behandling av makulatur, et problem som man har strevet lenge med å finne en løsning på.

Når det gjelder papirmaskinene har man for tiden stort fibertap og utskudd på PM1, og man er heller ikke fornøyd med glansen på papiret. Dette skaper problemer for etterbehandlingene.

I PM4 har vi derimot en bra maskin, og når man får tettet lekkasjen på yankeesylindren, vil vi igjen kunne utnytte hele maskinbredden.

For PM5's vedkommende undersøkes nå mulighetene for å kunne redusere tapstider ved skifte av massekvalitet.

I tillegg til PM6's høye stopptid, har man en rekke andre problemer som gjør at man ennå ikke kan kjøre fullt, dvs. en døgnproduksjon på ca. 120 tonn. Både drifts- og utviklingsavdelingen har gitt arbeidet med PM6 høyeste prioritet.

I E-avdelingen er man kommet i gang med en samarbeidskomité på sortersalen som skal utrede forbedringer av avdelingens lønnsomhet. Man tar nå sikte på å ta hvert produksjonssted etter hvert, for om mulig å finne forbedringer i forhold til de eksisterende.

Dette at hjemmevaksordningen ikke er i kraft er et problem som man snarest mulig bør finne en løsning på.

Et stort lyspunkt i forbindelse med den nedbørsrike høsten er at Jonsvatnet nå er fullt, og vi kan dermed kjøre kraftstasjonen, hvilket betyr en besparelse på ca. 70 kroner pr. time.

Borhaug mente også at det eksisterende opplæringsystem måtte forbedres, og i et etterfølgende innlegg la Arnfinn Knudsen stor vekt på dette forhold.

Overingeniør Saksvik redegjorde for utviklingssaker. Han kunne meddele at man i sommer og høst har kjørt med lukkede solder i huggeriet, og følgelig er spill av sagflis eliminert.

Polysulfid-prosessen kan påbegynnes neste uke med resultat-øket celluloseproduksjon. Det er videre installert et nytt kvistmassefilter med større kapasitet, som vil gi et redusert fibertap.

For PM5 er man i gang med å forbedre damp- og kondensat-systemet som vil redusere dampforbruk og gi øket produksjon. På PM6 skal det

foretas forandringer i damp- og kondensatsystemet som vil øke tørkekapasiteten og redusere kondensattapet.

Gummieringsavdelingen er tilgode sett med et nytt limopplønningsanlegg, og man ventet å ta anlegget i bruk en gang i desember/januar.

Personalsjef Hilmarsen la i sitt innlegg stor vekt på betydningen av å beholde arbeidskraften, og at den tidligere omtalte dårlige opplæring i første rekke skyldtes den store gjennomtrekk. Våre avdelinger har vært underbemannet i sammenligning med det budsjetterte, men kan i perioden juli/september registrere et nettotilskudd på 32 personer.

2) Samarbeidsforhold.

I sak nr. 2 på dagsordenen – samarbeidsforhold – redegjorde Hilmarsen for det nyopprettede lønns- og samarbeidsutvalg. (Retningslinjer og mandat er vedlagt protokollen.

Hilmarsen understreket at vi med dette har innrettet oss på et fullt åpent og reelt samarbeid mellom bedrift og ansatte som vil stille de største krav til oss alle om vi skal makte å løse effektivt de mange spørsmål vi står overfor. Utvalget vil starte sitt arbeid med en grundig innføringsperiode med nødvendige kurs, slik at utvalgets medlemmer står best mulig rustet før selve utvalgsarbeidet starter.

Det er å håpe at lønns- og samarbeidsutvalget får ro og all mulig støtte, slik at det vil være i stand til å anbefale de beste løsninger og peke ut hvilke veier vi bør følge i fremtiden.

Både Gipling og Knudsen ga uttrykk for at man ventet betydelige resultater av dette arbeid.

Hilmarsen tok igjen spørsmålet om avdelingsutvalgene. Det måtte spres forståelse for nødvendigheten av å gjenopprette disse utvalg, nå mer enn noensinne før. Peder Myhre kunne nevne at dette spørsmål fra tid til annen ble tatt opp, men måtte beklageligvis meddele at det ennå ikke var noe lyspunkt i sikte. Fagforeningen arbeider positivt videre for å få gjenopprettet avdelingsutvalgene, og anmodet bedriften om å komme sam-

men for å se om de siste retningslinjer for avdelingsutvalg kan gjøres enda bedre. Hilmarsen stilte seg positivt til dette.

3) *Automater/drikkefontener.*

Det innkomne resultat av de tidligere utsendte intervjueskjemaer var egentlig for spinkle til å bedømme om Ranheim for fremtiden skulle basere seg på automatdrift eller avkjølte drikkefontener. Knudsen ga uttrykk for at dette spørsmål i grunnen har opptatt for mye tid i bedriftsutvalget, og mente at man snarest måtte komme til en avklaring.

Flere av bedriftsutvalgets representanter ga uttrykk for at man måtte komme bort fra flaskeautomatene, da flaskeskår og tomflasker overalt i bedriften var blitt litt av et problem. Det kunne også rapporteres at ikke ansatte ved bedriften uten vanskelighet tar seg inn i bedriften i helgene og benytter automatene. Man skal ikke se bort fra at dette kan være en av årsakene til det store svinn på tomflasker som er registrert.

Gipling mente at selv om det for mange var godt nok med vann, var det mange nye, yngre personer som foretrakk brus fremfor vann. Peder Myhre kunne rapportere at det var blitt holdt et møte hvor emnet var tatt opp, og det ble da ytret sterke ønsker om en utbygging av begerautomater.

Fortsatt at man finner en oppløselig begertype, var det i bedriftsutvalget enstemmighet om å satse på utbygging av begerautomater i bedriften i henhold til personalsjefens utredning av 24. mars d. å. Hilmarsen kunne tenke seg at fagforeningen med fordel kan ta på seg pass av automatene og at overskuddet tilfaller foreningen. Det var ingen innvendinger til dette, og bedrift og fagforening vil drøfte en nærmere avtale.

4) *Fraværsproblemet.*

Personalsjef Hilmarsen fremla en oversikt over fravær i 1970 og 1. og 2. kvartal 1971, som viser en beklagelig stigende tendens. Det totale fravær (menn og kvinner) var steget fra 7,2 % i 1970 til 8,7 % i første halvår 1971. Spesielt markert var den økte fraværprosenten blant kvinnene — fra 12,4 % i 1970 til ca. 18 % i første halvår 1971.

Flere representanter savnet en mer detaljert, dvs. mer spesifisert oversikt over fraværet, for eventuelt å kunne påpeke årsaksforhold og gi ideer for forebyggende tiltak.

Hilmarsen pekte på at dette ikke var noe enestående forhold her på Ranheim. Også andre større bedrifter viser en lignende utvikling, og det fremlagte materiale var bare ment som en grov oversikt.

Det vil nærmere bli vurdert hvilke tiltak som kan treffes for å motvirke denne farlige tendens, og bedriftsutvalget vil få seg forelagt saken på senere møter. Det er et ønske å kunne bedre fraværregistreringen, med fordeling blant annet på aldersgrupper og ukedager, men dette kan vanskelig gjennomføres før vi får EDB-hjelp.

5) *Eventuelt.*

Under eventuelt ble bedriftsutvalget gjort kjent med et takkebrev fra direktør Overwien som satte stor pris på bedriftsutvalgets avskjedsgave.

Som svar på spørsmål om ny bedriftslege var ansatt, kunne Hilmarsen opplyse at det ennå ikke forelå noen avklaring. Det er imidlertid håp om en løsning, slik at ny lege kan være i virksomhet fra 1. november.

Møtet ble hevet kl. 21.00.

For Bedriftsutvalget

Svein Mosand

PROTOKOLL

Ranheim Arbeidsmannsforening og Ranheim Papirfabrik har i møter 6. og 22. september 1971 mellom fag-

foreningens styre og bedriftsledelsen blitt enige om følgende samarbeidsavtale: (Forts. neste side)

Opprettelse av et lønns- og samarbeidsutvalg ved Ranheim Papirfabrik.

Det nedsettes et utvalg bestående av åtte medlemmer — fire oppnevnt av fagforeningen og fire fra bedriftsledelsen — for å utrede spørsmål om harmonisering av lønnsforholdene ved bedriften og eventuelle forandringer av lønns- og produktivitetssystemer, samt vurdere spørsmål vedrørende bedring av samarbeidsforhold.

I tillegg til forannevnte fungerer personalsekretæren som utvalgets sekretær.

Utvalget kan oppnevne separate hurtigarbeidende arbeidsgrupper hvor både utvalgets medlemmer og om nødvendig andre personer kan trekkes inn.

Utvalget kan pålegge andre personer å fremskaffe statistikk og annet materiale som er nødvendig for utvalgets arbeid.

Utvalget legger selv opp sin arbeidsplan og bestemmer når en innstilling skal foreligge. Utvalget bør fremlegge enstemmig innstilling.

Mandat:

I. Harmonisering av lønnsforholdene og eventuelt forandringer av lønns- og produktivitetssystemer.

- a) Vurdere mulighetene og foreslå retningslinjer for innføring av et rettferdig og harmonisk timelønssystem for hele bedriften. Vurdere akkorder og bonussystemer for tilpasning til systemet. Fremlegge sitt syn på harmonisering av lønningene innen og mellom bedriftens avdelinger.
- b) På fritt grunnlag vurdere om det med fordel kan innføres nye lønns- og produktivitetssystemer gjeldende for hele bedriften.

Utvalget skal ikke under punkt a) og b) behandle lønnens størrelse, men kun lønnsformen og det innbyrdes forhold mellom stillingene. Det forutsettes at utvalget tilstreber å komme frem til systemer som oppfyller følgende krav:

- Være rettferdig avveiet i forhold til de ansattes arbeidsoppgaver og kvalifikasjoner.

- Være anvendbar på samtlige forekommende arbeider i avdelingene.
- Lette rekrutteringen av nytt personell og avansementsmulighetene for gammelt personell.
- Være lett å forstå.
- Øke interessen for videre utdanning.
- Stimulere til optimal produksjon og utnyttelse av materialer og utstyr.
- Lette opplæringen av de nyanstatte.
- Være enkelt å administrere og vedlikeholde.
- Gi et godt miljø for forslagsvirksomhet og effektivisering.
- Gi mulighet for effektiv kontroll av lønns- og effektivitetsutviklingen ved bedriften.

II. Bedring av samarbeidsforhold.

På fritt grunnlag vurdere ønskeligheten av etablering av råd eller utvalg, slik at de ansatte og bedrifts-/avdelingsledelse i det daglige bedre kan samspille i spørsmål som:

- arbeidsforhold og trivsel på arbeidsplassen.
- effektivisering av arbeidsopplegg og ledelse.
- effektiv opplæring.
- videreutvikling av de ansatte.
- ansettelse og avansement.
- omplasseringer.
- boligforhold og boligpolitikk m. m.

Det forutsettes at utvalget treffer sine anbefalinger med det mål for øyet at effektivt samarbeid på alle hold kan føre til:

- a) De ansatte kan ha følelsen av å arbeide i et sunt og harmonisk bedriftssamfunn.
- b) Høy effektivitet hos de som arbeider i bedriften.

Det er en forutsetning for den inngåtte avtale at den godkjennes av hovedorganisasjonene.

Ranheim 22. september 1971
pr. pr. A/S Ranheim Papirfabrikk
Fredrik Kiør
for Ranheim Arbeidsmannsforening
Peder Myhre

ÅPENT SAMARBEID

En orientering om lønns- og samarbeidsutvalget

Vår bedrift på Ranheim er på alle måter inne i en omstillingsperiode hvor det gjelder å finne ut hvilken kurs vi skal styre etter i tiden fremover for å sikre en lønnsom produksjon og trygge arbeidsplasser med de best mulige betingelser for oss alle. Med den raske utvikling som skjer i dag samtidig med at vi befinner oss i en meget svak konjunktursituasjon, må vi alle være klar over at det kreves stor tilpasningsevne og evne til nytenkning av hver enkelt av oss om vi skal kunne være med i konkurransen. Vår evne til samarbeid innen bedriften står således særdeles sentralt i dette arbeidet.

Nettopp derfor er det all grunn til å hilse med glede og stille store forventninger til den samarbeidsavtale som er inngått og som åpner veien for et helt åpent og tillitsfullt samarbeid. På annet sted i bedriftsbladet er selve avtalen for det opprettede lønns- og samarbeidsutvalget gjengitt, og vi vil her forsøke å gi noen kommentarer til hva dette egentlig innebærer og hva det fordrer av oss alle i tiden fremover.

Selv om vi stort sett har det godt på Ranheim, har vel de fleste av oss likevel meninger og ønsker om endringer av en rekke forhold på de fleste felter. Det være seg spørsmål som våre lønninger, lønnsharmonien innen og mellom våre avdelinger, våre lønssystemer og produktivitetssystemer, trivselsspørsmål, kondisjonelle forhold på arbeidsplassen, medvirkning og daglig samarbeid, jevnere beskjefthet, bedre introduksjon og opplæring av nyansatte, avanserte opplæringstilbud, boligforhold osv. Det blir stadig klarere at det er et felles kjennetegn ved alle slike ønsker. Både bedriftsledelse og ansatte har et felles ønske og en felles oppgave å gjøre de forhold bedre som man er misfornøyd med. Dermed må vi alle rette blikket fremover for i fellesskap ved et åpent samarbeid forsøke å løse de enkelte spørsmål på den mest effektive og tjenlige måte for oss alle. Først og fremst gjelder det å effektivisere oss på alle felter

for å sikre vår nåværende eksistens og våre nåværende betingelser. Samtidig gjelder det å finne de sikreste veier å gå i tiden fremover, slik at vår virksomhet har sin berettigelse med lønnsom drift og maksimalt mulig de beste betingelser for oss som har vårt arbeid her.

Ut fra dette syn med et felles mål å gjøre oss bedre på alle felter og dermed bedre den enkeltes betingelser, er lønns- og samarbeidsutvalget opprettet for å angripe alle forhold i et åpent samarbeid mellom bedriftsledelse og ansatte. Men det er grunn til å understreke at lønns- og samarbeidsutvalget ikke alene kan løse alle de forhold vi ønsker å bedre. Skal vi komme videre og nå våre mål fordrer det at hver eneste en av oss står samlet bak lønns- og samarbeidsutvalget med den samme innstilling og ånd til medvirkning i positive løsninger av de mange og store oppgaver vi står overfor. Det vil være et absolutt behov for lønns- og samarbeidsutvalget å få direkte hjelp fra de ansatte og avdelingsledelse i de enkelte avdelinger etterhvert som forslag og ideer skal utformes. Trolig vil det best kunne gjøres ved nedsetting av underkomiteer og arbeidsgrupper i de enkelte avdelinger til utredning av spørsmål som angår den enkelte avdeling etter hvert som behovet melder seg.

Lønns- og samarbeidsutvalget vil på sin side forsøke å holde alle så godt orientert som mulig om utvalgets arbeid i tiden fremover. Vi må alle være klar over at de oppgaver vi står overfor ikke er løst over natten, men at det tar tid å finne de beste løsninger i alle spørsmål. Et åpent samarbeid krever tillit ikke bare mellom bedriftens og de ansattes representanter, men også tillit til at bedriftens og de ansattes representanter vil gjøre det som er maksimalt mulig og best for alle innen den til enhver tid gjeldende forsvarlige økonomiske ramme. Klarer vi å etablere denne tilliten til hverandre, har vi all grunn til å se fremtiden optimistisk i møte for lønns- og samarbeidsutvalget.

K. H.

Skal det være en forfriskning!

Full dekning av kalddrikkautomater over hele bedriften

«Den venter ikke for lenge som venter på noe godt», er det visst et ordtak som sier. Og sannelig har det tatt tid før en avgjørelse kom i spørsmålet om automater og kalde drikker, som bedriftsutvalget har hatt til behandling i en rekke av sine møter.

Men nå er beslutningen tatt, og med den demokratiske om enn langsomme behandling saken har fått vil vi tro at resultatet vil bli til det beste for alle ansatte.

Det forberedes i disse dager installasjon av 10 splitter nye begerautomater av den mest driftssikre og automatiserte type som er på markedet i dag. Disse 10 automatene blir plassert på de best mulig tilgjengelige steder, og slik at vi får en skikkelig spredning og dekning av automater over hele bedriften. Etter en prøve-drift vil det bli vurdert om det er behov for anskaffelse av ytterligere automater.

Samtidig vil våre nåværende flaskeautomater bli demontert og fjernet fra bedriften. Noen vil kanskje savne flaskeautomatene, men de aller fleste vil vel trolig hilse med glede at tidene med flaskeproblemene nå definitivt tar slutt. De varmdrikkautomater som allerede er installert i bedriften vil vi fortsatt beholde, og vi vil i tiden fremover vurdere hvorvidt det vil være ønskelig å anskaffe flere automater også for varme drikker.

Særlig i sommerhalvåret ønsker mange rent kaldt vann. Bedriften vil forsøke å dekke de viktigste ønsker

også på dette felt før neste sommer for alvor er over oss igjen. Likeledes har vi allerede i noen tid hatt et industrikjøleskap til prøve i bedriften, og vi vil fremover forsøke å dekke det viktigste behovet.

Når det gjelder driften av automatene legges det i disse dager siste hånd på en avtale mellom bedriften og fagforeningen, hvor fagforeningen vil bli overlatt det fulle ansvar for drift av automatene og den fulle disponering av de midler man på denne måte kan få inn. Uten at det på noen måte er hensikten å flå de ansatte vil fagforeningen med et rimelig innkast på en krone i automatene, kunne få et overskudd på automatriften selv etter at eventuelle omkostninger til pass og stell er betalt.

At de fleste av våre ansatte vil være flittige brukere av automatene nærer vi ingen tvil om. Det skal vel atskillig styrke til å motstå de fristende tilbud automatene vil gi i form av valg på hele tre kullsylsreholdige drikker og to kullsylsrefrie drikker.

Derimot er det grunn til å oppfordre alle våre ansatte til å hjelpe fagforeningen med å verne om automatene, slik at de ikke blir utsatt for hærverk og dårlig behandling, slik vi kjenner fra tidligere tider. Egentlig nærer vi ikke så stor bekymring for at ikke også dette forhold skal gå bra, idet vi har full tillit til at den enkelte ansatte vil ta forsvarlig hånd om automatene som nok et betydningsfullt ledd i arbeidet for å yte bedre service og trivsel på arbeidsplassen.



— Det var et ekstra godt menneske, sa kannibalen.

RANHEIM MUSIKKFORENING 65 ÅR



Våre to musikkorps jubilerer begge to i år.

I vår, nærmere bestemt 13. mars, kunne Skolekorpset feire 25 års jubileum, (omtalt i R-N nr. 1971) og nå i høst var det Ranheim Musikkforenings tur til å feire 65 års jubileum.

Det viser seg alltid at der hvor det kommer en industriell bedrift av en viss størrelsesorden, går det ikke lang tid før all slags foreningsliv begynner å blomstre.

Vår bedrift startet jo i 1884, og allerede i 1892 ble det startet en hornsekstett som sto tilsluttet Ranheim Arbeidersamfund.

Den 8. august 1906 ble dette lille korpset utvidet til 10—12 mann og ble en selvstendig forening med navnet Ranheim Musikkforening.

I 1922 kom en større utvidelse hvor treinstrumenter, klarinetter og fløyte, kom med, og korpset ble da på vel 20 mann.

Etter krigen har korpset vokst jevnt og sikkert og teller pr. i dag ca. 40 aktive musikere — og nå er også jentene kommet med. Ca. halvparten er nå rekruttert fra Skolekorpset.

Korpset har nå en meget bra sammensetning med fulltallig klarinettgruppe — saksofoner, tromboner og pauker, og har en myk, pen janitsjartone.

Ranheim Musikkforening har betydd meget for musikklivet på Ranheim, og etter å ha hørt jubileumskonserteren i Folkets Hus 21. november er det sannelig en sprek 65-åring.

Konserten hadde et godt sammensatt program med både seriøs og moderne musikk som ligger godt an for ungdommen. Korpset spiller meget godt, og dirigenten, Arve Bræin, var svært fornøyd. Bræin har nå vært dirigent for korpset i 14 år og har nedlagt et meget godt og fruktbringende arbeid for å få korpset dit det er i dag.

Som vanlig assisterte Ranheim Mannskor med sin dirigent Arne Larsen. Det er synd at ikke flere ungdommer viser interesse for dette kor. Det synger virkelig godt, men det skulle gjerne vært dobbelt så stort.

Det vanket blomster til begge dirigentene og det var stor applaus.

Jeg vil på det varmeste henstille til stedets befolkning om å støtte opp om sang- og musikklivet på Ranheim

ved å møte mannjevnt frem på konserter og tilstelninger.

Korpsets 3 eldste aktive som har lengst medlemskap er: Brynjulf Moksnes 49 år, Ole Kirkvold 46 år og Steinar Barstad 44 år. Blandingen av eldre og rutinerne musikere og unge med optimisme og pågangsmot har en fin balanse.

T. B.

* * *

OPPLÆRING

DRIFTSOPERATØRKURS

Den 19. januar i år startet vi det første driftsoperatørkurs i sitt slag på landsbasis for ansatte ved papirmaskinene, kurset inneholder 18 brev, og undervisningen går over 36 uker etterfulgt av en kort repetisjon før eksamen avlegges. Innen utgangen av januar 1972 vil de første driftsoperatører bli uteksaminert ved vår bedrift.

Etter de nye regler som i prinsippet ble vedtatt på Treforedlingsindustriens Yrkesopplærings landskonferanse i juni, er det ikke lite som kreves for å bli driftsoperatør. Rent praktisk skal han beherske 3 jobber hvorav 2 må være nøkkelstillinger.

I tillegg skal han ha gjennomgått halvårig grunnkurs i fysikk (eller ha tilsvarende bakgrunn) og dessuten 1-årig driftsoperatørkurs/papir.

Til sammen regner en med 3 år, der teoretisk og praktisk opplæring foregår parallelt, før man er ferdig utdannet driftsoperatør. I denne 3-årsperioden har faktisk operatøren vært gjennom en utdanning på 4½ år. Dette bør virkelig kunne kalles en fagarbeidsutdanning.

Under teorikurset ved vår bedrift har mange av våre beste krefter vært engasjert som forelesere, og vi har også benyttet undervisere utenfra på spesialiteter som f. eks. filt.

Ved månedskiftet januar/februar tar vi sikte på at et grunnkurs i fysikk blir satt i gang, slik at vi til neste høst kan starte et nytt drifts-

operatørkurs. Det er å håpe at så mange som mulig benytter seg av sjansen til å få en så solid utdanning innen treforedling. De som går slike kurser, får full lønn når de deltar i arbeidstiden og en godtgjørelse tilsvarende helligdagsgodtgjørelsen for kurstimer utenfor arbeidstiden.

Når dette går i trykken, er det like før våre driftsoperatører in spe kaster seg over eksamen, og vi ønsker dem tvl, tvl.

INTERNET TRUCKFØRERKURS

Fra november måned har det foregått ukentlig internt truckførerkurs ved bedriften. Foreløpig innkalles vante truckførere til 2-dagers kurs der vi har en teori- og en praksiskveld.

Kurset avsluttes med en liten teori-prøve og en eksamen i praktisk kjøreteknikk. Truckførerne må både holde tungen bent i munnen og ha øynene med seg under de praktiske øvelsene.

Det er minimalt pruttingsmonn på bredden i sik-sak-korridorane og hinderløypa for øvrig, og en liten skjevhet i utgangen fører umiddelbart til knall og fall. Ellers kan nevnes at en må kjøre løypa både forlengs og baklengs, hente og plassere last på avmerkede steder osv.

Det er vel neppe tvil om at truckførerne setter pris på tiltaket. Det som særlig slår en, er det store behovet de fleste har for å snakke om og diskutere alle de problemer og er-

faringer som knytter seg til deres daglige arbeid, og kurset er derfor lærerikt både for instruktører og elever. Hensikten med kurset er å få best mulig opplæring av nyansatte samt retrening av våre faste truckførere.

Når kursopplegget er blitt gjennomprøvet og godkjent, vil bare de som har fått utstedt internt truckførersertifikat, få lov å føre truck.

Opplæringsprogrammet for nybegynnere er atskillig mer omfattende, og i dette inngår bl. a. kjøring under oppsyn i lengre tid.

ETTERUTDANNELSE — KONSTRUKTØRER

Noen av våre konstruktører går for tiden på etterutdanningskurs ved Trondheim tekniske skole. Mekaniske Verksteders Landsforening er arrangør av kurset, som strekker seg over 25 uker à 6 timer. Det vil føre for langt å omtale alle de spesialiteter opplegget behandler, men grovt sett omfatter de 1200 sidene med kompendier konstruksjonsteknikk, materialteknikk, økonomi, kvalitet og konstruksjonsanvisninger. Elevene tar deleksamener etter hvert som de har gjennomgått et hovedområde.

EKSPORTMARKEDSFØRING

Ved Friundervisningen i Trondheim arrangeres i høst et seminar i eksportmarkedsføring hvor vår salgs- og ekspedisjonsavdeling er representert. Seminaret strekker seg over 60 undervisningstimer fordelt på 15 kvelder, og det tar sikte på å behandle teoretiske og praktiske sider i forbindelse med norsk eksport og norsk markedsføring.

Seminaret har i første omgang gitt deltakerne anledning til drøfting av emnene strategi, praktisk eksportplanlegging, finansieringsmuligheter, gjennomføring av eksportopplegg på forskjellige markeder, etableringsmuligheter i de forskjellige land osv. og vil senere orientere bl. a. om handelspolitikk, europeiske og oversjøiske markedsdannelser — EFTA, EEC, COMENCON, LAFTA o.a. — og våre aktuelle og mulige eksportmarkeder.

Undervisningen foregår ved forelesninger og selvstudium av en masse

litteratur. Deltakerne blir dessuten selv aktivisert ved å måtte bidra med egne markedsføringsopplegg på forskjellige markeder.

Seminarleder og foreleser er siviløkonom Kåre H. Røed, og seminaret vil vare fram til 20. desember i år.

ARBEIDSLEDERKURS

NAF's arbeidslederkurs har 5 deltakere fra vår bedrift. Den samlede undervisningstid er 280 timer fordelt over 8 måneder. I tillegg kommer en rekke ekskursjoner til forskjellige bedrifter.

Foruten å drive rene forelesninger satser man på å aktivisere deltakerne gjennom gruppearbeid, cases, rollespill, film og plenumsdebatter.

FØRSTEHJELP

I oktober—november underviste laborant Olsson 8 ansatte i førstehjelp, og han ber om at interesserte melder fra til ham hvis de vil delta i et nytt kurs etter nyttår.

BRANNVERN

Hva brannøvelsene angår, foregår de kontinuerlig under transportsjef Fossens ledelse. Hver mann må gjennom 20 obligatoriske øvelsestimer.

Dette var litt om enkelte kurser som er av lengre varighet eller omfatter også mange deltakere.

H. M.



A: *Har du hørt om mine foreldres uhell i Selbu?*

B: *Jeg trodde du var fra Frosta!*

ORGANISASJONSENDRINGER



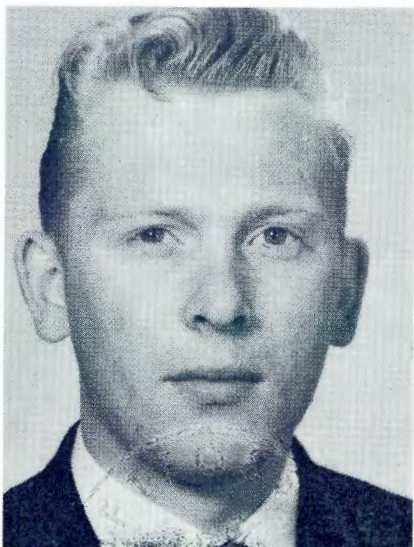
Sivilingeniør Gunnar Borhaug er med virkning fra 1. juli 1971 ansatt som overingeniør for papirfabrikken og Etterbehandlingsavdelingen.



Svein Mæhlen er med virkning fra 1. juli 1971 ansatt som formann i papirfabrikken.



Ingeniør Gisle Galåen er med virkning fra 1. juli 1971 ansatt som avdelingsingeniør i papirfabrikken med ansvarsområde PM1, PM4 og PM6.



Arne Berdahl er med virkning fra 1. juli 1971 ansatt som formann i papirfabrikken.



Sverre Landro er med virkning fra 1. juli 1971 ansatt som papirmaskinfører i papirfabrikken.



Fyrmester Sture Olsson er med virkning fra 1. juli 1971 ansatt som driftsassistent i cellulosefabrikken.



Erling Olsen er med virkning fra 1. juli 1971 ansatt som papirmaskinfører i papirfabrikken.



Arne Vestmo er med virkning fra 1. november 1971 ansatt som formann i mekanisk verksted.

Vi ønsker alle lykke til med sine nye oppgaver.

K. H.

VELKOMMEN!



Svein Morten Saksvik

tiltrådte 9. august d. å. en nyopprettet stilling som laboratorieingeniør ved vårt laboratorium. Han er utdannet ingeniør ved NKI's 3-årige ingeniørskole på kjemiteknisk linje. Svein Morten Saksvik er allerede godt kjent med forholdene hos oss fra sin praktikstid i 2 år ved laboratoriet og tidligere arbeid, bl. a. ved hovedavdelingen og sekkefabrikken før han tok fatt på ingeniørstudiene.

Han er da også ranheimsgutt og er gift og bosatt på Ranheim.

Vi ønsker ham velkommen til bedriften.

K. H.



Terje Nafstad

ble den 15. juli d. å. ansatt som driftsassistent i nyopprettet stilling ved celluloseavdelingen. Han er utdannet ingeniør ved maskinlinjen ved Trondheim Tekniske Skole. Sin praksis har han fra Arvid Fische A/S, A/S Cylinderservice og fra vårt eget mekanikerverksted, hvor han har hospitert i tilsammen nær innpå et år.

Terje Nafstad er fremdeles ugift og bosatt i Trondheim.

Vi ønsker ham velkommen til bedriften.

K. H.

Harald Ekker

Sivilingeniør *Harald Ekker* er fra 1. november 1971 ansatt som avdelingsingeniør i papirfabrikken med ansvarsområde hollenderi og PM5.

Etter realartium tok Ekker i 1963 eksamen ved NTH, kjemiavdelingens linje for treforedlingskjemi. Siden har han vært ansatt ved Saugbruksforeningen i Halden, først som laboratorieingeniør i 4 år, og fra desember 1968 som driftsingeniør ved kartongfabrikken.

Ekker har flyttet inn med sin familie i Fjordgløttveien 11.B.

Vi ønsker ham velkommen til bedriften.

K. H.



* * *

VERNEARBEIDET

På alle områder er vi i disse dager opptatt av effektiviseringstiltak, og vår vernetjeneste er i så måte ikke uteglemt. Det er vel alminnelig forståelse for at selv om vi har vært forskånet fra større og alvorligere ulykker i noe omfang, må vi ikke bruke dette som noen sovepute, men forsøke å sette alle kluter til i arbeidet for å gardere oss mot skader av enhver art så langt vi kan evne.

Vårt vernearbeid har da også i det siste vært under lupen. Som et viktig ledd i en effektivisering av vernearbeidet og for en ny giv på vernefronten, er papirmester Tormod Barstad med virkning fra og med november d. å. utnevnt til bedriftens nye verneleder. Han vil i tiden fremover ha vernearbeidet som sin hovedarbeidsoppgave, og med den kunnskap og erfaring han sitter inne med, er det grunn til å ha tillit til at ledelsen av vernearbeidet nå er i trygge hender.

(Forts. neste side)



Tormod Barstad

Som kjent er formålet med verne-tjenesten å organisere et godt og for-trolig samarbeid mellom bedriftens ledelse, arbeidslederne og de øvrige ansatte for å forebygge ulykker og helseskader og skape trivsel på arbeids-plassen. Bedriften er inndelt i 12 verneområder omfattende alle av-delinger i bedriften. For hvert av ver-neområdene er det valgt et verne-ombud pr. skift samt et hovedverne-ombud, slik at vi p. t. har 22 verne-ombud med personlige varamenn. Hertil kommer verneutvalget som er bedriftens koordinerende, rådgivende og forslagsstillende organ for verne-arbeidet. Som representanter i verne-utvalget vil vi finne bedriftens verne-leder, bedriftslegen, hovedverneombu-det samt arbeidsledernes represen-tant.

Verneutvalget, vernelederen, ar-beidslederne og verneombudene har et særlig ansvar for gjennomføringen av et effektivt vernearbeid i bedriften.

Til hjelp for hver enkelt av disse er nå alle opplegg nøye gjennomgått og det er utarbeidet omfattende in-strukser og retningslinjer til hjelp for hver enkelt i utførelsen av de oppga-ver de er pålagt. Dette grunnlagsma-teriale blir i disse dager distribuert til de enkelte og vil bli fulgt opp av

vernelederen med all mulig hjelp og støtte. Dermed vil de som er valgt til å skjette om vårt vernearbeid kunne virke som et samlet team med effektive angrep mot alt som kan skape skader og vantrivsel.

Det er viktig at vi ikke lar det være med dette, men at hver enkelt av oss støtter helhjertet opp om vernearbei-det. Da må vi først og fremst starte med oss selv og samvittighetsfullt tenke over om vi benytter oss av det verneutstyr som vi vet vi bør benytte i vår egen arbeidssituasjon. Det være seg hørselvern, briller, vernesko, hjelm eller hva det nå kan være alt sammen. Tross alt er det jo vår egen helse vi skal verne om.

Dernest kan vi gjøre en god inn-sats i vernearbeidet ved å gå kritisk over vår egen arbeidsplass og straks ta opp med verneombudet dersom vi finner farlige forhold som det kan være grunn til å se nærmere på.

La oss gi vernelederen og hver en-kelt av de øvrige som er valgt til an-svarsfulle verv i vernearbeidet all den støtte de fortjener i et realt forsøk på å gjøre våre arbeidsplasser enda tryggere og triveligere.

K. H.



Trim for pensjonister

i Ranheim Sanitetsforenings velferdsstue

Ranheim Sanitetsforenings velferds-stue for eldre, som har åpent hver tirsdag fra kl. 11.00 til kl. 14.00, har i samarbeid med bedriftsidretten star-tet opp med trim for eldre.

Velferdsstuen, som har godt opp-møte av pensjonister som møtes for å slå av en prat, spille litt kort, ta en kopp kaffe, kan få fotpleie eller hår-

pleie. Dagen avslutter med en halv times trim, som ledes av fru Kari Bekken. Med musikk og trall trimmer vi, og alle er enige om at det er alle tiders, og vi blir i så godt humør.

Det er plass til flere pensjonister, og de som er interessert kan møte opp i velferdsstuen. Trimmen foregår fra kl. 13.30 til kl. 14.00.

E. O.

Ny bedriftslege

Spørsmålet om ny bedriftslege har en tid beskjeftiget mange, og nå har bedriften vært så heldig å få trondheimslegen Odd S. Castberg. Han er ansatt fra 1. desember i år.

Dr. Castberg er godt kjent blant ranheimsfolk, kanskje hovedsakelig av det svake kjønn. Han har avtale med stedets sanitetsforening om husmorkontroll.

Lørdag 20. november var det en slik kontroll, og Ranheims-Nytt benyttet anledningen til å hilse på legen.

Vi fikk bekreftet at han var ansatt som bedriftslege fra 1. desember, og at han nå ville trappe ned sin privatpraksis i byen til 2 dager pr. uke.

På forespørsel innrømmet han at arbeidspresstet for en lege i dag var stort, og han mente også at de kommunale styresmakter ikke ga legene arbeidsbetingelser som fortjent.

Castberg fortalte at han hadde en del erfaring som bedriftslege, og vi benytter anledningen til å spørre om hvilke oppgaver en bedriftslege har.

— Det blir først og fremst den vanlige legemsundersøkelse. Hygiene og miljøforhold må også granskes. Jeg håper på samarbeid, og at jeg får litt tid til å snakke med folk.

— Fortsettes det etter den gamle rutine?

— Det er snakket om og tenkt en utvidelse. Friske folk mellom tyve og førti trenger ikke samme kontroll. De helt unge og eldre må vises mer oppmerksomhet. Oppdages uregelmessigheter her, kan det bli nødvendig med kontroll etter et par måneders tid.

— Fraværproblemet er økende, hva kan gjøres der?

— Det må føres statistikk, først og fremst. Det må bli sosiale undersøkelser, øke trivselen og skape gode arbeidsforhold.

— Mange plages med dårlig rygg.

— Ja, det er en samfunnssykdom. Kommer ofte av for mye stillesittende arbeid. Turnusarbeid, mere avveksling hadde vært ønskelig, men der er det vanskeligheter som jeg forstår, lønsmessig på grunn av akkorder.



Dr. Odd S. Castberg

— Vanskeligheter med å få folk til å bruke verneutstyr?

— Det må bli arbeidslederens jobb! Jeg er interessert i å få folk til å forstå betydningen av hørselvern. Er først hørselen skadet, er det lite å gjøre.

— Røyking eller ikke røyking på spiserommene?

— At røyking er skadelig kan det vel ikke være tvil om. Det har vitenskapen slått fast. Jeg røyker ikke selv og vil advare mot tobakksbruk. Men dere har ingen kantine?

— Kan det bli tale om behandling av bedriftslegen?

— En resept eller en sykemelding, men ellers ikke, det har lett for å gli ut. Men dere burde ha en helsesøster på heldagsjobb. Men der kommer vel sanitetsforeningen og det økonomiske inn.

Dr. Castberg blir urolig, og vi forstår at hans tid er sterkt opptatt.

Han reiser seg og sier: Ellers vil æ opplys om at æ e ækt strinding. Far min va prosten Castberg, og du e kanskje både konfirmert og vidd av hain?

Diagnosen var helt riktig!

B.

BOLIG- OG TOMTESPØRSMÅL

Det er vel en kjent sak for de fleste mennesker som har forsøkt å løse sine boligproblemer, at disse spørsmål ganske fort havner i gruppen «vanskelige og tungt bearbeidelige saker». Tålmodighet, pågangsmot og optimisme blir gjerne satt på alvorlig prøve.

I så måte danner ikke vi noe unntak. Men til tross for tilbakeslag og skuffelser i fremdriften av våre prosjekter, er vi fortsatt optimister. Vi håper at resultatene av våre anstrebninger ikke vil utebli, selv om det tar atskillig lengre tid enn ønsket og forutsatt.

Hva er det så som har skjedd og skjer på boligsektoren siden vi både er skuffet, men likevel optimister?

Som skissert i desember-nummeret 1970 er det tre hovedprosjekter vi har festet vår lit til og som siden kontinuerlig har vært under behandling. Det er for det første bebygging av vårt tomteområde på Reppe, dernest anskaffelse av leiligheter i boligbyggelaget Nye Trondheim, og til sist anskaffelse av ytterligere hybelleiligheter i Dalsminde Borettslag. Vi vil kort forsøke å skissere hvordan stillingen er for disse tre prosjekter.

Tomteområdet på Reppe (se reguleringsplanen inntatt i desembernummeret 1970) skulle fra kommunens side vært klargjort for bebygging til sommeren i år. Etter ferien i år fikk vi beskjed fra kommunen om at det ikke er bevilget noen penger til utbygging av dette området, og at det heller ikke var midler til disposisjon for ytterligere bevilgninger i år. Samtidig ble det redegjort for en foreløpig beregning over omkostningene til å gjøre arealet byggeklaart med vannforsyning, kloakk, veier, etc., som ga som resultat at grunnlagsinvesteringene i omkostninger pr. tomt ville bli så store at de ville falle utenfor Husbankens ramme for tildeling av lån. Totalsummen ville også bli så stor at bedriften neppe ville makte å skaffe kapital på egen hånd.

Etter å ha forelagt saken for Husbanken er det nå klart at de omkostninger pr. boligenhet for utgifter til vei, vann og kloakk slik kommunen

har beregnet vil ligge for høyt etter bankens syn. Dertil kommer at Husbanken heller ikke kan yte lån etter den reguleringsplan som kommunen har satt opp. Etter de regler Husbanken har å arbeide etter i Trondheim kan husbanklån til småhusbebyggelse ikke innvilges dersom tomtearealet pr. boligenhet overskrider 600 kvadratmeter. I henhold til kommunens reguleringsplan varierer våre tomteenheter fra 671 til 1825 m², etter terrengets beskaffenhet, og ligger således utenfor Husbankens ramme.

Disse to forhold med grunnlagsinvesteringer og arealbegrensninger har ført til at reguleringsplanen må omarbeides, til tross for at vi allerede har fått målebrevne for tomtene i henhold til den tidligere godkjente reguleringsplan.

Vi har således tatt problemet opp med Byplankontoret, som i disse dager etter forslag fra oss utarbeider utkast til ny reguleringsplan hvor tomtene er slått sammen to og to og hvor det er satt inn en tredje enhet. Dermed blir det flere rekkehus hvorved Husbankens arealkrav og krav til grunnlagsinvesteringer blir tilfredsstillt.

Samtidig har vi uten forbindtligheit drøftet med Block Watne og arkitektfirmaet Rødahl & Voll et reguleringsforslag for utbygging av hele feltet etter helt annerledes og moderne prinsipper med terrassehus. Man mener forholdene ligger godt til rette for terrassehus, og det er antydning at man i så tilfelle vil kunne legge inn ca. 90 leiligheter. Vi får se om dette går an, og i tilfelle av at vann og kloakk m.v. har kapasitet for et så stort antall, ville det jo virkelig være noe som monnet. Tatt i betraktning de svært begrensede muligheter for ytterligere byggeklare tomter i fremtiden må en slik mulighet som her åpner seg overveies nøye. Vi ville i tilfelle kunne løse boligspørsmålet for langt flere av våre ansatte enn vi ellers innen rimelig tid ville være i stand til. Saken vil bli forsøkt ferdig utredet så snart som mulig og en innstilling fremmet overfor konsernet.

(Forts. neste side)

Når det gjelder leiligheter i boligbyggelaget Nye Trondheim er det helt klart at også dette prosjektet er kraftig forsinket på grunn av problemer med klargjøring av tomtene. Vi tør i skrivende øyeblikk ikke antyde annet enn at disse leiligheter må bli klare i løpet av neste år, og håper at vi får de leiligheter vi tidligere ble stillet i utsikt.

Når det gjelder hybelleiligheter i

Dalsminde Borettslag er vi nå kommet opp i et totalt antall av 31. Vi kan regne med tildeling av ytterligere 9 hybelleiligheter etterhvert som disse blir ledige i tiden fremover.

I tillegg har vi på det frie marked vært i stand til å skaffe oss hybler og hybelleiligheter på leieavtaler, slik at vi p. t. er bra rustet når det gjelder boliger for enslige.

K. H.



70 år

LORNS BAKHEIM

Lorns Bakheim, som fyller 70 år 4. januar 1972, er fra Stjørdal, født og oppvokset på gården Bakheim. Han ble tidlig fortrolig med gårdsarbeid, som han likte svært godt. Han hadde imidlertid også lyst til å prøve noe annet, og som 16-åring fikk han sommerjobb ved jernbanen. N.S.B. ville gjerne beholde den interesserte og dyktige ungdommen og tilbød fast ansettelse. Bakheim slo til, men han måtte oppgi tanken likevel fordi han ikke slapp gjennom ved legeundersøkelsen på grunn av de strenge krav som stilles til synet i denne etaten. Så ble det Lilleval jordbruksskole i Namdal i stedet. Her ble han uteksaminert i 1921 med meget godt resultat, og skolen sikret seg ham som gårdskar og vikar for fjøsmesteren. Han hadde således et solid grunnlag å bygge på da stillingen som fjøsmester ved Falstad skolehjem ble utlyst ledig i 1923, og hans søknad resulterte da også i at han flyttet fra Namdalen til Skogn. Stillingen her var nok så spesiell, idet fjøsmesteren også ble trukket inn i skolehjemmets virksomhet. Man erfarte ganske snart at man hadde fått den rette mann på rette plass. Bakheim klarte ikke bare å drive frem fjøs og svinehus til lønnsomhetsbasis i disse vanskelige tider, men det viste seg også at han var en utmerket medarbeider



for hjemmets bestyrer. Hans sunne sans, hans sikre omdømme og hans evne til å sette seg i respekt gjennom et rolig men bestemt vesen, gjorde at tjenesten under hans ledelse ble et viktig ledd i oppdragelsen av skolehjemselevne. Fremfor alt var det betydningsfullt at elevene fort ble klar over at de i fjøsmesteren hadde en forståelsesfull foresatt, som også i handling viste at han var sterkt oppatt av deres ve og vel.

(Forts. neste side)

I 1939 fikk Bakheim et stipendium som han benyttet til studier ved Østfold landbruksskole og Norges landbrukshøgskole. Så kom krigen, og den berørte som kjent Falstad i høy grad. Såvel ledelse som klientell ble skiftet ut høsten 1940. Mens Bakheim opprettholdt det gode samarbeid han fra tidligere hadde hatt med dem som var anbragt der, var forholdet det motsatte når det gjaldt den nye ledelse. Denne hadde ham (og sikkert med rette) mistenkt for diskriminerende virksomhet som tilgodeså de innsatte. Mer enn én gang ble han innkalt til forhör for dette forhold. Til slutt ble det press han var under, og alt han ble vitne til i fangeleiren en så stor påkjenning at han så seg om etter en ny stilling for å komme bort fra det hele. I 1943 ble han ansatt som gårdsbestyrer på Ranheim Gård. Han regnet imidlertid feil da han gikk ut fra at han nå hadde brutt forbindelsen med dem han var kommet så dårlig overens med. Flere ganger ble han innbudt til sammenkomst på et av byens hoteller som hadde tysk vertskap, og hvor servicen var noe egenartet. Vel, det gled over, og Bakheim kunne ofre seg for virksomheten på gården. Han tok fatt med jordveien, besetningen og bygningene. I tur og orden ble fjøs og bestyrerbolig modernisert og utvidet. Da han ble ansatt sto det 12 kyr på båsen, som økte etterhvert til 36. Med de 9 hestene gikk det andre veien. De ble etterhvert byttet ut med hestekrefter. Den første traktor kom i 1946 (vi ser bort fra den som med sine 21 år ikke representerte noen alvorlig konkurrent til gampene), og etterhvert fikk gården en allsidig maskinpark.

I 1948 ble Bakheim tilbudt stillingen som gårdsbestyrer på Falstad, men akkurat da sto han midt oppe i store bygnings- og utviklingsarbeider på Ranheim, og syntes ikke godt han kunne bryte av midt i jobben. Han var vel kanskje heller ikke den gang helt på det rene med hvor sterkt han i virkeligheten var knyttet til det bygdemiljøet han kom fra. I Skogn hadde han tallrike venner og var pott og panne på mange måter. Han hadde vært meget aktiv i ungdomslaget, i Norsk Bonde- og Småbrukarlag, han sto for skolehagevirksomheten, og

han tok seg av biblioteket samtidig som han drev som forsikringsagent. Det sier seg selv at det var en ganske radikal forandring som fant sted ved flyttingen til Ranheim, som jo først og fremst er et industristed. Det får så være. Han slo seg til ro på Ranheim og drev gårdsbruket på en fremragende måte i hele 25 år.

Bakheim trakk seg tilbake i 1968, bygde seg eget hus på Reppe, og tilsynelatende skulle forholdene ligge til rette for at han kunne få de gode dagene han hadde fortjent etter sin store innsats. Men det går ikke alltid som fortjent her i livet. Når helsen svikter, hjelper det ikke hvor bra det ellers ligger an. Måtte det endre seg, slik at Bakheim virkelig fikk nyte sitt otium.

A. M.

ALVIN ANDERSSON



En bitende kald desemberkveld i 1911 kunne man iaktta gårdens landdamer med tospannet i raskt trav mot Hansbakken gård. Det var familien Andersson som kom flyttende fra Sverige til Ranheim. For den åtteårige Alvin var den ferden i den månelyse kvelden en begivenhet som fremdeles tegner seg tydelig i erind-

ringen. Hvis man trekker den slutning at det var en svensk pojke som tok de nye forhold i øyesyn, tar man storlig feil. Alvin er i virkeligheten født i Norge. Senior la som kjent an på å skaffe seg en så allsidig utdanning i faget som mulig, og søkte seg stadig over til nye bedrifter. I 1903 befant familien seg på denne side av riksgrensen og Alvin så dagens lys på Skotfoss den 7. november. Det var på ingen måte forutsetningen å gjøre oppholdet på Ranheim lenger enn på de andre stedene hvor man hadde tatt opphold, men Anderssons kom til å føle seg så sterkt knyttet til stedet at det ble endestasjonen, hvilket Alvin finner all grunn til å glede seg over.

En av de ting Andersson innprentet sin sønn var at lediggang er roten til alt ondt, — noe den unge mann tok seg ad notam, og søkte seg ut i arbeidslivet så snart sommerferien sto for døren. De første årene var det gartneribransjen som dro nytte av hans innsats, og vi tviler ikke på at han gjorde seg fortjent til de 25 øre pr. dag som honoraret beløp seg til den første tiden. Senere praktiserte han i papirfabrikk og mekanisk verksted. I denne tiden ervervet han den innstilling til arbeidet som har vært hans særpreg, nemlig viljen til å sette til for fullt og gjøre det best mulige ut av jobben. Samtidig lærte han å kjenne gleden ved arbeidet.

Alvin Anderssons interesse gikk i teknisk retning, og han hadde allerede på et tidlig tidspunkt tatt sikte på den mellomtekniske skole, som han ble uteksaminert fra i 1927. Etter så å ha gjort unna militærtjenesten, ble han ansatt i mekanisk verksted som dreier. Han arbeidet i verkstedet i vel 3 år, og det er denne tiden han med størst glede ser tilbake på, ikke bare på grunn av arbeidets allsidighet, men også fordi han som verkstedmann fikk så mange personlige kontakter rundt i avdelingene. Han gjorde imidlertid et sidesprang i 1931, da han søkte og fikk stillingen som salsassistent. I 1940 ble han salsmester, og så i 1946 fikk han sjansen til å ta opp igjen forbindelsen med teknikken, idet han ble utnevnt til mester i etterbehandlingsavdelingen. Selv om han hadde likt seg godt på salen, var det sikkert med den største

fryd han gikk til sin nye stilling. Det å få stelle med maskiner var nå toppen av alt.

Sin vane tro gikk han inn for jobben med iver og glød, alltid opptatt av tanken på forbedringer og ombygninger for å oppnå øket kvalitet og kvantitet, og resultatene uteble heller ikke. Oppsto det vanskeligheter som kunne føres tilbake til kvaliteten av hovedavdelingens leveranse, nøyde han seg ikke med å påpeke dette overfor de ansvarlige i denne avdeling, men engasjerte seg aktivt i løsning av problemene også her. Produksjonen på egne maskiner fulgte han så nøye at man må undre seg over at det bare ble med tilloppene til å utgjøre en integrerende del av det ferdige produkt.

I siste del av 1940-årene fikk han anledning til å foreta noen rundreiser til norske og finske fabrikker, og han plukket opp på disse forskjellige tekniske finesser som han effektivt dro nytte av i egen avdeling.

Utenom arbeidet, som nok har vært Alvins hovedhobby, har han vært meget aktiv i Norsk Arbeidslederforbund, og i styret for R.I.L. gjorde han sin innsats gjennom atskillige år.

Nå skulle man tro at for en så aktiv og intens herre som Alvin Andersson ville det by på atskillige tilpassningsvansker å gå over i pensjonistenes rekke, men da kjenner man ham ikke rett. Dette steget ble grundig forberedt, og formodentlig så han det slik at nå var fabrikkjobben avsluttet (etter 50 års innsats), mens en ny oppgave ventet. Nå er ringen sluttet. Nylig flyttet han inn igjen i det huset som ble hans nye hjem hin desemberkveld for 60 år siden. Her koser han seg sammen med sin Ruth og planlegger hvordan han skal få mest mulig ut av de kommende dager. Helt fra barndommen av har han vært vant til å dyrke friluftslivet, og særlig er det fjellet som trekker så vel sommer som vinter. Og vi tar neppe feil når vi tipper at det blir mange kombinerte bil- og fotturer i tiden som kommer, for ikke å snakke om at det nå står de to fritt når som helst å ta turen over grensen til barn og barnebarn.

Alvin Andersson fikk Norges Vels medalje i 1959. A. M.

En appell til alle ansatte

Av alle de gjøremål en bedriftsledelse har er blant annet det å ta vare på de ansattes liv og helse på beste måte en meget viktig sak.

Ved vår bedrift har vi nå i mange år hatt organisert vernearbeid etter Vern og Velferds retningslinjer. I og med at jeg nå har tatt over som verneleder, vil jeg gjerne gjennom vår bedriftsavis få lov å rette en *kraftig appell* til alle om å hjelpe til så vi kan få et så effektivt vernearbeid som mulig.

Tidligere har vernelederen hos oss hatt denne jobben i tillegg til sitt daglige arbeid — og med det arbeidspress alle har i dag er det blitt liten tid til overs til dette etter mitt skjønn så viktige arbeid.

Jeg skal nå ha denne jobben nærmest som heldagsarbeid, og med støtte fra dere alle sammen håper jeg å få mest mulig ut av dette til felles beste for oss alle.

Vi vet at arbeidsulykker koster samfunnet flere hundre millioner for året, men dette er bare én side av saken. Mye verre er det at mange tusen hvert eneste år blir uføre og invalide på grunn av arbeidsulykker, og en tør nesten ikke tenke på de lidelser, sorg og savn disse menneskene må gå igjennom, i mange tilfelle hele sitt liv.

Et effektivt vernearbeid vil hjelpe meget på dette. Derfor: *Støtt opp om vernearbeidet så alle kan føle seg trygge på sine arbeidsplasser.*

Vi blir enige om at det første vi gjør er å holde vår egen arbeidsplass ren og i orden til enhver tid, og dermed minsker vi mulighetene for skader og ulykker.

Det nytter lite om bedriftsledelsen legger alt til rette for vernearbeidet hvis ikke de ansatte også har den rette forståelse og interesse for dette meget viktige arbeid.

Tormod Barstad

✱ ✱ ✱

En uhøytidelig kommentar til røykeforbud

Jeg tror ikke problemet i første rekke ligger i å røyke eller ikke røyke på kammerstet eller i felles oppholdsrom. For hvem går bevisst inn for å skade andre eller seg selv? Problemet er heller hvordan man skal greie å slutte. For en vanerøyker er det som å ta suttekluten fra et barn.

Men la meg tilføye at også i denne saken er det mangel på likestilling. En mann kan slutte med sigaretten, men har lov til å gå over til sigaren eller pipa. Er det mere karslig og

mindre helsefarlig? Mens vi kvinner har totalforbud. Dersom man ikke har mot nok til å hive seg ut i det med pipe og sigar, men til det trengs det mer karakterstyrke enn til å slutte å røyke.

Etter et tappert forsøk som ikke-røyker i 14 dager og noen timer er formkurven og Ranheimslukta stigende — så kanskje det var en fordel å begynne på med røykingen — tross alt — i allfall på kammerstet.

KL

Dampskipsfart på Jonsvatnet



Fra venstre: Johan Eggen, Marius Lorås, Ole Eggen, Hanna Lorås, Otto Gehrke, (ukjent), Serina Eggen, (ukjent), Amalie Eggen, (ukjent), Kristian Larsen, Odin Larsen (Sv. Holbergs bestefar), Paul Blomseth og Olaf Larsen.

At dampbåt skal ha pløyd Jonsvatnets vover, kan kanskje høres som tittelen på ei Kvennavik-skrøne, men Sverre Holberg i Mek. verksted kan gjennom sine aners beretninger, ved slektningers ord og ved foto bevise at det er et faktum.

Vi ser av bildet at dampbåten ikke var av de største. Steameren var en 28 fot lang livbåt, ominnredet av båtbygger Foss på Lademoen. Kjelen ble bygd av smed Johnsen i Innherredsveien og var på 61 en-toms rør og hadde 100 punds trykk. Maskinen var en omgjort donkey-pumpe fikset av Odin Larsen og Paul Blomseth. Odin Larsen arbeidet en tid som smører her på bedriften.

Båten ble innredet for cruise langs Jonsvatnets sollyse strender, men den hadde en heftelse: Den fikk ikke ta passasjerer mot betaling. Grunnen til denne restriksjon vet vi ikke noe om.

Dette var i 1903, så noen særlig strenge forurensnings-bestemmelser var det vel neppe. Allerede den gang

hadde vel en del av Ranheims befolkning drikkevann fra Jonsvatnet.

Men det spørs om de hadde samme problemer som det fortelles at «Kong Sverre», rutebåten på Selbusjøen, i sin tid plagdes med. De hadde ingen sikkerhetsventil på kjelen, og eneste utvei for å stanse en tid, var å dempe på fyren. Det påstås at skipperen på «Kong Sverre» ropte ned til maskinisten: «Klar med kubbi!» da alt var klart til å starte, og så måtte maskinisten lempe på en ekstra kubbe for å komme i siget igjen.

Tømmersleping hørte med til Jonsvanns-«rederiets» forpliktelser. Tømmeret ble hentet ved Øvre Jervan og avlevert ved Osen. Det var sagtømmer og slip til fabrikkene. Farten med slepet var ikke imponerende, — de kastet ut en treflis på vatnet, og ved å følge den med øynene, oppdaget de om det gikk rette veien!

Siden var det Blakken sin tur å få det ned til saga og huggeriet.

(Forts. neste side)

Bildet av dampbåten er tatt mellom Møllmannsøya og Kuseth, og blant passasjerene befinner seg cellulosemester Otto Gehrke, far til Petter Gehrke, som var cellulosemester fram til 1945.

Dette er så vidt vi vet den eneste dampbåt som har gått i trampfart på Jonsvatnet.

Disse opplysninger kommer fra en 79 år gammel mann som arbeider ved Bergs Maskin, hr. Kristian Larsen. Han har også arbeidet her i 1911, og da som maskingutt for Anton Larsen på PM II.

B.

Bedriftsidrett 1971



Ingeborg Størseth

Gunhild Kvaale

Håndball - damer

Innendørs 1970/1971

D 2B

1	Ranheim Kraft	12 p
2	Førskolelærerne	10 p
3	Siemens	6 p
4	Politiet	5 p
5	Spareskillingsbanken	4 p
6	Ranheim Samvirkelag	4 p
7	Nicolay Buch	1 p
8	Sentralsykehuset II trukket	
9	Prinsen Hotel diskv.	

Utendørs 1970/1971

1	Klæbu Pleiehjem	24 p
2	Sentralsykehuset	23 p
3	Trondheim kommune	22 p
4	Ranheimkraft	19 p
5	Stålsmith	14 p
6	Felleskjøpet	12 p
7	Storebrand	13 p
8	Televerket	13 p
9	N.K.L.	10 p
10	E F I	9 p
11	Forretningsbanken	9 p
12	Siemens	9 p
13	Stentor	4 p
14	Nobø	0 p

I årets innendørs-serie er Ranheim Kraft etter 2 kamper på en fjerde plass, etter Klæbu, Sentralsykehuset og Ladies/NTH.

Ranheim Krafts virksomhet i 1971 har vært god og allsidig. Det er dog et faktum at det er dårlig tilgang på nye deltakere.

I fotball hadde vi med to lag, og i cupen ett lag. Førstelaget klarte en sjetteplass, noe som må sies å være meget bra med den konkurransen det er i dag.

Vårt damelag i håndball var ikke snauere enn at det gikk hen og vant sin avdeling innendørs og fikk en 4-plass utendørs, så det har noe å følge opp i 1972.

I herrehåndball deltok to lag, og fikk henholdsvis 7. og 10. plass i sine avdelinger.

Skotthyllkasterne har som vanlig holdt seg godt frampå, og deltakelsen har vært meget god. Bedriftsmesterskapet ble vunnet av Tore Rustad, serie, og av Helge Blekkan, cup. I kretsmesterskapet, cup, ble det en 2. plass for lag I. 1. plass for Ragnar Guldberg og 3. plass for Tore Rustad i individuelt.

Skytterne har i år for første gang konkurrert om Ranheims-pokalen, og vinner ble Armand Solem. I den årlige konkurranse mot Malvik Skytterlag ble det i år tap, og vandrepokalen fikk et års lengre levetid.

Bridgeturnering med Nordenfjelske Treforedling er avviklet med to omganger, og der ble spillerne fra Fiborgtangen sterke.

Skisesongen står nå foran sin start, og vi får håpe på gode snøforhold. Lysløyperenn og stafett (tremannslag) vil bli arrangert, og vi håper at bedriftens ansatte møter opp.

Vi vil oppfordre alle lesere om å følge med på oppslagstavlene, og å delta i rennene som blir arrangert i vinter.



Armand Solem beundrer pokalen

Skyting

Ranheim Krafts bedriftsmesterskap:

1	A. Solem	194 p
2	A. Fridtjofsen	187 p
3	H. Lyngen	178 p
4	R. Hammer	173 p
4	Ø. Hansen	173 p
6	A. Brekke	168 p
7	G. Våden	167 p
8	S. Holberg	165 p

Bridge

Fiborgtangen—Ranheim 44/11 71

1.	Krogstad-Ekseth, F	295 p
2.	Hegnes-Fossbakken F	287 p
3.	Arntsen-Leirfald, F	283 p
4.	Brenne-Innhaug, F	264 p
5.	Berg-Stubmo, F	257 p
6.	Brun-fru Brun, R	252 p
7.	Daaland-Mosand, R	241 p
7.	Loraas-Stene, F	241 p
9.	Lillefloth-frk. Aune, R	236 p
10.	Aarskog-Midttømme, F	230 p

ARBEID — FRITID



Normann på nattfiske i Vulusjøen

Det er snart slutt med å finne folk fra Ranheim på de forskjellige arbeidsplasser på Ranheim Papirfabrik. Sjøel selbygger finner vi nesten ikke nå. Selbu var vel den bygda som før i tida sikrest ordnet med rekrutteringen, men i dag finner vi folk fra hele landet, og dessuten innslag fra langt fjernere himmelstrøk.

På asfaltmaskin, eller bekkmaskin som vi sier i daglig tale, har vi en kjent kar som både er og heter Normann. Kommer du i prat med han, hører du straks at han ikke er trønder. Otto Normann er født i Trysil Innbygd for vel et halvt hundre år siden, og han har i disse årene prøvd litt av hvert.

Vi hører ofte om rallaren at han må ha snus. Normann bruker snus, og han har også levd rallarens liv. Han har bl. a. vært med på Sørlandsbanen, slusk på veien til Vestby, Evjemoen, i gruvene på Malm, skogsarbeider i Åsbygda på Rena, og i 1946 var han med på gjenoppbyggingen i Hasvik i Vest-Finnmark. Ranheim har han også forsøkt en gang før, og etter lang tids omflakking fant han ut at han ville komme tilbake hit, og slå seg til ro.

Omflakkingen er slutt, asfaltmaskinen og Normann er blitt dus.

Men det er en ting Normann aldri slutter med, og det er å ferdes i skogen og fjellet. Året rundt kan du vente å treffe ham under Jervfjellet med fiskeredskaper eller med bærkoppen. Mopeden om sommeren og skia om vinteren bringer ham ut i terrenget. Han kjenner hver kvadratmeter av Malvikmarka og vet hvor røra og ørreten står i Jovatnet, Midtdammen og Vasseljen-tjønn.

Som vi har hørt er det mye rart i skogen, og det vet sikkert også Otto Normann.

— Har du noen gang sett noe som ikke riktig stemmer, Normann?

— Jo, i Aurvatnet i Trysil lå vi fire mann og fisket. På morgenkvisten ble vi irritert over at noen kastet stein uti vatnet. Straks etter hørte vi bjelleklang og krøtterståk. Vi fikk se buskapen og tenkte det var Borghild på Nysetra. Vi fram for å prate med Borghild. Da vi kom fram til den plassen vi så dem, var det ingen ting, hverken krøtter eller Borghild — og heller ikke spor etter dem!

Vi snakket senere med Borghild, men hverken hun eller buskapen hadde vært på de kantene.

— Til slutt må vi ha en fiskehistorie.

— Du skal få en helt sann en.

(Forts. neste s.)



1 times fangst i Vulusjøen

En ranheimsbygg fortalte meg i sommer om et vatn med usedvanlig stor fisk — Forrelsjøen.

Vi tok fly oppover, fisket hele helga og fikk ikke beinet. Folk vi

traff, kunne fortelle at det aldri var tatt fisk over 1 kilo der, og *det* kaller ikke jeg stor fisk.

De bør skrøne med måte, synes Normann. B.

Ranheims revyer

Fotballen er rund

Hvor mange revyviser som er begått gjennom årene, når det gjelder fotball, er ikke godt å si, men en god del er det. Temaet skulle innby til det. Dette sjarmerende ballspill som får publikum til å reagere på de forunderligste måter. Fra «graad og tænders gnidse», til glede og jubel av dimensjoner. Ja, selv diplomatiske for-

viklinger mellom land har forekommet.

Det er klart at dette har inspirert visediktere overalt, også på Ranheim. Vi som er litt opp i åra husker — ihvertfall delvis — visen om fotballaget på Ranheim Idrettslag. Det var i 1920-åra, og må vel sies å være fra fotballens barndom på Ranheim.

(Forts. neste s.)



Plassen i fjæra. Oldboys og Musikken foran dyst på «Ranheims store dag»

Visen begynte slik:

Jeg er en ivrig fotballspiller
ifra Ranheim Idrettslag,
og jeg hopper, skaller, dribler
den hele lange dag,
Vi har plassen neri fjæra
mellom tang og kuppelstein,
og vi pumpe luft i blåra,
vi har kraft i marg og bein.

Ref.:

Og i målet står han Odin og ska passe på
så at ingen av de ainneran nå'n mål ska få.
Og som løper har vi'n Kekken,
— æ ska sei dokk, det e'n kvekk ein.
Han dribler av og klemmer til
og det blir mål.

Resten er gått i glemmeboka. Hvis
ikke noen av våre lesere kan hjelpe
oss.

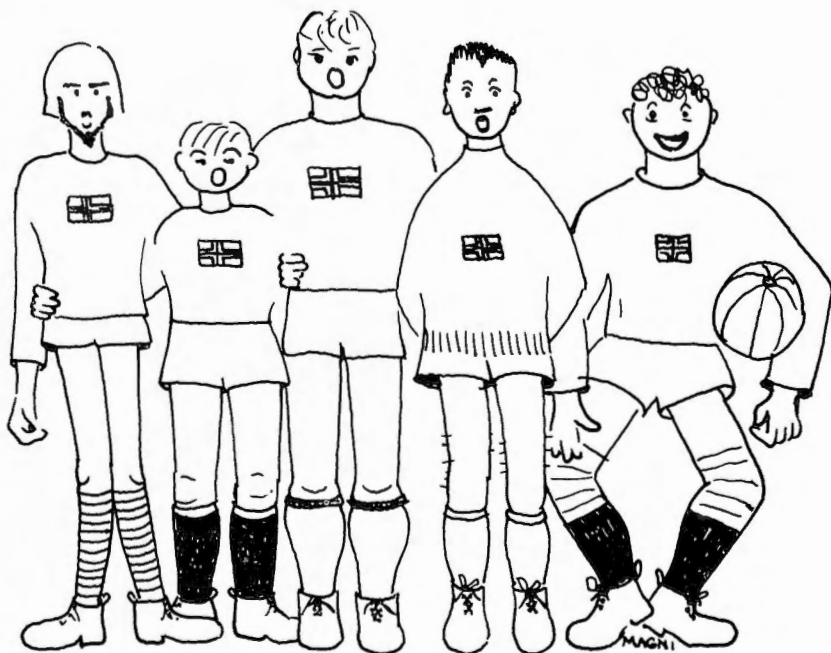
* * *

Når det gjelder norsk landslagsfotball har det vært sånn opp og ned. I begynnelsen var det mest ned. Det er det i dag også. Men enkelte lysglimt har det vært, også kalt skipptak.

I 1920 slo vi England med 3—1 i Antwerpen. Det var en sensasjon. Men det er vel året 1936 som er det store året i norsk fotball. Olympia-året. Det året da vi slo Tyskland. Det året bronselaget ble til. Vi sakser følgende fra publikasjonen «Alle Tiders Norske Idrettsbragder»:

«Trekningen i den olympiske turneringen var riktignok litt av en kaldusj for norske patrioter, for selv om vårt lag burde greie å avfeie Tyrkia i første runde, hadde ingen noen tro på at vi kunne mestre det tyske favorittlaget i neste omgang. Vel, fotballen er rund, sier man, og kl. 19 den 7. august 1936 reiste Hitler seg rasende fra sin tribuneplass og forlot Post Stadion. Hans guldmedalje-favoritter var utslått av Norge.»

Vi tilføyer at resultatet ble 2—0 og at begge målene ble scoret av Magnar Isaksen, med god assistanse av Arne Brustad. Og ikke å forglemme Tippen, som holdt målet rent. En vise om denne bragd lød slik fra «Fuskeren»s scene:



Det norske landslag stiller opp med
fine typer.

Eriksen, Martinsen, Isaksen, Johansen —
Tippen i mål.

Det tyske landslag slo vi sender sammen —
det var Eriksen, Martinsen, Isaksen,
Johansen — Tippen i mål.

Og Hitler han glana og ropte Heil — Heil!
Du das grosse Vaterland drible das feil.
Men vi tok ballen ganske rolig ned fra mål
til Eriksen, Martinsen, Isaksen, Johansen
Tippen i mål.

De tyske piker så på oss og hvisket:
Der er Eriksen, Martinsen, Isaksen,
Johansen — Tippen i mål.

De søte loreleyer smilte søtt og pent til
Eriksen, Martinsen, Isaksen, Johansen —
Tippen i mål.

Men vi tenkte trofast på Kari i nord —
nei, ingen som henne det finnes på jord.
Så gikk vi på og lagde mål til Karis ære,
Eriksen, Martinsen, Isaksen, Johansen —
Tippen i mål.

Men Mussolinis smarte karer gjorde kål på
Eriksen, Martinsen, Isaksen, Johansen —
Tippen i mål.

De skjønne senioriters øyekast besto ei
Eriksen, Martinsen, Isaksen, Johansen —
Tippen i mål.

De djevelske nymfer med ild i sitt blikk.
I hjertet til gutta det kjentes et stikk.
Og dette stikket det ble dyrebart for oss,
for Eriksen, Martinsen, Isaksen, Johansen
Tippen i mål.

I de Waleras land vi gjorde det vi vant —
hr. Eriksen, Martinsen, Isaksen, Johansen
Tippen i mål.

Vi scoret tre mot tre, til Paris blir vi med
hr. Eriksen, Martinsen, Isaksen, Johansen
— Tippen i mål.

I gleden by skal vi skaffe oss ry
og vårt vakre banner skal stige mot sky.
Mens Andersen i eter'n roper heim til Norge:
Eriksen, Martinsen, Isaksen, Johansen —
Tippen i mål.

Men tilbake til Ranheim. Plassen
«neri Fjæra» ble etterhvert utbedret.
Til slutt ble det gressbane av det, ved
siden av banen fra 1920-åra. Lagets
innsats den første tid fra 1945 og
langt inn i 1950-åra er velkjent. En
viser fra denne epoke gir denne be-
skrivelse av slikt som kan skje og
som skjedde.

Fotball-vise

Det raser som en farsott over landet, —
fotballdilla herjer vilt som aldri før.
De er vettig de på Rotvoll og på Spannet
imot alle dem som fotball'n har gjort skjør.
De farer land og strand i bil og båt

og tog og fly,
de skråler, heier, piper overalt i bygd og by
— og på kvinnemøter prates ikke søm
og broderi.

Nei, treback-spill og fotballteori.

Refr.: Heia, hei, heia, hei,
så gå inn og klem iveri.
Heng i nå, så gå på,
hopp og skall og kløn og klå.
Bare sabb, klabb og babb,
hodet klart og stø på labb.
Heia, hei, heia hei,
så gå inn og klem iveri!

(Forts. neste s.)



Guttorm Hansen,
spiller på A-laget i 50-årene og
sanger på Fuskerens scene

På Ranheim var det sydlandsk interesse,
da innviinga av gressbanen fant sted,
og Vålerenga bite fikk i gresset,
at det smakte surt det kunne enhver se.
For tenk å komme hit opp fra den
store Tigersta'
og tape for nå'n bønder, gitt, nei, det var
ikke bra.
men neste gang så skal vi ha en sofapute bak
— for de der nede har en pussig smak

Refr.:

Vi kom oss smertefritt til fjerde runde,
da ble herrene i Oslo interessert,
de ordnet alt så godt de bare kunne,
og til Sarpsborg ble vi høflig invitert.
Den skiva skulle sarpingene ordne
ganske fort, —
men etter halvinn' time var det enda
ikke gjort.
«For Sarpsborg hadde dårlig dag og alt
slo liksom klikk»
Det er sånt som kalles objektiv kritikk.

Refr.:

Men til vår'n så starter igjen det
store spillet,
når sola igjen gjør hugen yr og varm.
På grus og gress skal ballen atter trille.
— A, fotball'n gett, den har en egen sjarm!
Så blir det cup og divisjon med dyst
i nord og sør,
og Ranheim skal det lukte så fordømt
som aldri før!
Ja, blir det nordatrekk så kan det heinn
ei lita sky
kan riv i nasen ned i Oslo by!

Refr.:

Fotball har aldri vært betraktet
som en frøkensport. Den har vært
forbeholdt barske karer med «hår på
brøstet» og med digre muskler. Men
hva opplever vi i dag? Frøkener og
fruer trekker i fotballhabitt og erob-
rer fotballarenaen med samme selv-
følgelighet som de erobrer bystyre-
og herredstyresaler. Her i Norge har
vi ikke hatt noe landslag og lands-
kamp ennå. Ikke noen vise om denne
fotball heller, så vidt vi vet. Men alt
dette kommer nok med tiden. Da blir
mannfolk kanskje henvist til å være
heiagjeng.



70 år:

Harald Eriksen	28/12 - 71
Lorns Bakheim	4/1 - 72

60 år:

Odd Svebak	26/12 - 71
Olav Dahlø	7/1 - 72
Martin Fossen	12/1 - 72
Martha Løvhaug	15/1 - 72
Odd Bjørvik	29/1 - 72
Margido Ring	3/3 - 72
Ludvik Bekken	7/3 - 72

50 år:

Per Norum	26/12 - 71
Willy Hansen	11/1 - 72
Harry Ulstad	18/1 - 72
Klaus Sivertsen	22/1 - 72
John Kjesnes	1/2 - 72
John Mehus	4/2 - 72
Magnar Røst	30/3 - 72



De ugjorte ting

*Det er ei de ting du gjorde,
men dem du la ugjort ned,
som volder den sære angst
og stjeler ditt hjertes fred.
De ømme ord du glemte,
den nød du gikk kald forbi,
de breve du aldri sendte,
de spøker ved nattetid.
Den stein du kunne ha løftet
med bror i felles sak;
de råd som du ei fikk gitt
– du hadde det for travelt den dag.
De elskende trykk av hånden,
de muntre små tjenesters elv
du aldri ga tid til å strømme,
da du hadde så nok i deg selv.*

Ukjent forfatter



GOD JUL